

MÉDIÁ A KORUPCIA Prípadové štúdie

TAJNÉ SPOLUAKTÉRSTVO MEDZI POLITIKMI A NOVINÁRMÍ V KONTEXTE PRÍPADU ODPOČÚVANIA NOVINÁROV

Táto prípadová štúdia sa zaoberá škandalom okolo tajnej dohody v pozadí rozsiahleho prípadu odpočúvania rôznych novinárov. Prípadová štúdia sa však predovšetkým venuje jednej časti aféry a to jasnej tajnej dohody medzi novinárkou z denníka *Pravda* a vrcholným politikom - poslancom, ktorých konverzácie boli taktiež zaznamenané. Poslanec Róbert Kaliňák sa zjavne pokúšal presvedčiť reportérku Vandu Vavrovú, aby publikovala diskreditujúci materiál na jeho politického rivala. Ich spolupráca bola dlhodobá a opakovaná.

Štúdia skúma úlohu médií v politike a etické problémy, ktoré vyvstávajú z prekročenia hranice novinárskej etiky objektívneho a nestranného spravodajstva. Navyše

štúdia analyzuje počiatkové mediálne pokrytie tejto aféry vybranými médiami, ktoré umožňuje sústrediť sa na úlohu slovenských novinárov/médií v prípade týkajúcom sa kontroverzného správania sa ich kolegyne. Prípad je takisto možné vnímať ako nástroj komunikácie medzi elitami, ktoré ich používajú na ovplyvnenie, zablokovanie diskusie, či vypustenia informácií do obehu. V tomto prípade boli zastúpené poslancom Kaliňákom a ministrom obrany Galkom, ktorí sa navzájom v mediálnom priestore obviňovali z ovplyvňovania novinárov a ich odpočúvania. Galko bol neskôr obvinení sprostý.

Kauza bola mediálne pokrytá všetkými hlavnými tlačnými médiami. V prvom rade sa snaží poukázať na politický vplyv na mediálne pokrytie káuz. Obsahová analýza zistila, že médiá nevenovali takmer žiadnu pozornosť téme tajnej dohody/účelového spojenectva medzi novinárkou a politikom a vo vzácnnej zhode ju sústredili najmä na aféru odpočúvania novinárov, odsudzujúc konanie štátnych predstaviteľov. Kvantita spravodajstva o odpočúvaní pomohla znížiť dôležitosť prípadu „Babe“ (ako žoviálne označil Kaliňák Vavrovú v konverzáciách), hoci treba súčasne uznať, že téma stratila na spoločenskom význame aj vzhľadom na zhodu ohľadom profesijne a eticky neprípustného správania novinárky.

Je istým paradoxom, že o niekoľko rokov neskôr sa preukázalo, že odpočúvanie novinárov (na rozdiel od iných osôb a inštitúcií) bolo odôvodnené a v súlade so zákonom (o čom už však médiá informovali len málo alebo vôbec).

Médiá okrem toho prevažne ignorovali možné problémy politickej korupcie v pozadí tohto dvojitého škandálu. Vysoká miera záujmu novinárov o kauzu odpočúvania môže byť vysvetlená ich racionálnym vlastným záujmom obhajovať ich právo na ochranu zdrojov (na rozdiel od nízkej miery záujmu o tajné prepojenie novinárky a politika, ktoré si vyslúžilo omnoho menšiu pozornosť).

Štúdia preto varuje pred oligarchickými zoskupeniami ako aj pred vplyvom oligarchických zoskupení na médiá.